

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OK.050.26.2024.AAG
3464126.13692531.11074510
Warszawa, 16-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją z dnia 29 października 2024 r. r. Pani Posłanki Agnieszki Hanajczyk w sprawie zagospodarowania opadających liści jako odpadów na terenach spółdzielni mieszkaniowych (znak: K10INT5828) zapewniam, w odpowiedzi na pierwsze pytanie, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska analizuje sytuację dotyczącą gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym również w zakresie usprawnienia gospodarowania odpadami zielonymi. Aktualnie rozważane są rozwiązania pozwalające zapewnić ustabilizowanie kosztów gospodarowania odpadami, na co wpływ będzie miało również w optymalne gospodarowanie bioodpadami.

Odpowiadając na drugie pytanie przedstawiam poniższe wyjaśnienia kwestii poruszanej w interpelacji: *Czy właściciel danej nieruchomości może liście traktować jako taki rodzaj odpadów, który można zagospodarować na innej nieruchomości tego samego właściciela?*

Na wstępie należy zauważyć, że opadłe liście, które są pozostawione na terenie, na którym opadły (przykładowo w celu użyźnienia gleby lub wykorzystania jako schronienie dla zwierząt), w ogóle nie powinny być traktowane jako odpady – nie jest spełniona definicja odpadów zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach¹.

Natomiast w przypadku gdyby liście te miały zostać wykorzystane w powyższym celu, ale na innym terenie, co wymagałoby ich wcześniejszego zebrania i przetransportowania, to wówczas dochodzi do wytworzenia odpadów i powinniśmy analizować możliwość przetworzenia tych liści już jako odpadów.

Zgodnie z art. 27 ustawy o odpadach wytworzone odpady należy przekazać podmiotowi posiadającemu odpowiednie decyzje. Takim podmiotem może być Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), o ile dana nieruchomość jest objęta gminnym systemem odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Można również rozważyć przetworzenie tych odpadów we własnym zakresie. Przy czym możliwość poddawania odpadów odzyskowi zależy między innymi od statusu podmiotu, który chce ten proces przeprowadzać. W przypadku odpadów biodegradowalnych możliwość zgodnego z prawem prowadzenia odzysku zależy między innymi od tego, czy

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, z późn. zm.).

podmiot prowadzący odzysk jest przedsiębiorcą, czy osobą fizyczną lub jednostką organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą. Podmioty będące przedsiębiorcami mogą prowadzić odzysk na ogólnych zasadach, co między innymi oznacza, że mają obowiązek uzyskać zezwolenie na przetwarzanie odpadów.

Osoby fizyczne i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami wykorzystujące odpady na potrzeby własne należą do kategorii podmiotów zwolnionych z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów.

Jednocześnie podmioty te mogą poddawać odzyskowi tylko takie rodzaje odpadów jakie zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku². Oznacza to, że w zakresie odpadów ulegających biodegradacji, przy zachowaniu warunków określonych w ww. rozporządzeniu, jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddać kompostowaniu tylko własne (wytworzone przez siebie) odpady i tylko w takich ilościach, które mogą bezpiecznie wykorzystać na potrzeby własne. **W efekcie spółdzielni mieszkaniowa, która nie jest przedsiębiorcą, może poddać kompostowaniu we własnym kompostowniku wytworzone przez siebie odpady bez potrzeby uzyskiwania zezwolenia. Ponadto, tak jak wskazano powyżej, opadłe liście, które są pozostawione na terenie, na którym opadły (np. w celu użyczenia gleby lub wykorzystania jako schronienie dla zwierząt), nie powinny być traktowane jako odpady, w związku z tym, w uzasadnionych przypadkach również takie rozwiązanie można zastosować.**

Natomiast rozplantowanie liści zakwalifikowanych jako odpady na terenie zielonym należałoby kwalifikować jako proces odzysku R10 (obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska).

Ww. rozporządzenie nie przewiduje możliwości prowadzenia przez podmioty niebędące przedsiębiorcami procesu odzysku R10 w stosunku do odpadów z grupy 20.

Jednocześnie trzeba zwrócić uwagę, że zasadą jest, że przetwarzanie odpadów prowadzone w instalacjach lub urządzeniach³. Wyjątki od tej zasady określone zostały w art. 30 ust. 2 ustawy o odpadach.

Po pierwsze: dopuszcza się odzysk poza instalacjami lub urządzeniami w przypadku prowadzenia kompostowania na potrzeby własne przez osoby fizyczne⁴. Spółdzielnia mieszkaniowa nie jest jednak osobą fizyczną i nie może skorzystać z tego wyjątku.

Po drugie: dopuszcza się odzysk poza instalacjami lub urządzeniami w przypadku odzysku w procesie odzysku R10, o którym mowa w załączniku nr 1 do ustawy o odpadach.

W ramach procesu odzysku R10 – Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska – na powierzchni ziemi mogą być stosowane odpady, które zostały wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r.

² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. z 2016 r. poz. 93).

³ Definicja instalacji i urządzenia znajduje się w art. 3 pkt 6 i 42 ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.)

⁴ Art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o odpadach

w sprawie procesu odzysku R10⁵. Przedmiotowe rozporządzenie przewiduje możliwości odzysku w procesie R10 odpadów komunalnych, o kodzie ex 20 02 01 – *Odpady ulegające biodegradacji z pielęgnacji terenów zieleni*. Warunki prowadzenia takiego odzysku wymienione są w kolumnie 4 załącznika do rozporządzenia w sprawie procesu odzysku R10.

Po trzecie: odzysk odpadów może odbywać się poza instalacjami i urządzeniami w przypadkach określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami⁶. Ww. rozporządzenie określa odpady wg kodów, procesów i warunków pod jakimi mogą zostać poddane odzyskowi poza instalacjami i urządzeniami. To rozporządzenie nie przewiduje możliwości prowadzenia odzysku poza instalacjami lub urządzeniami odpadów komunalnych powstających w wyniku utrzymania terenów zielonych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 132

⁶ Dz.U. 2015 poz. 796